

جاڭا دامۇ ئۇستانىمىن دايەكتىلەندىرىپ، جو عارى ساپالى دامۇدى لىگەر دىلەتىپ، پار تىيا قۇرلىغاندىعنىڭ 100 جىلدىعن ئۇزدىك ناتىچەلەر مەن قۇتسقىتاپىق

”جۇڭگۇ شىنجىاڭ كەدەيلكىتەن ارىلىۋدان قامال ئۇ جانە اۋلۇ - قىستاقنى گۈلدەندىرۇ“
حاللىقارالىق اۋسىس - كۆپسە ئماجىلسى وۇرمۇمە و تكىزىلدى

تاقناتساوُدی، كەدەيلىك بولمايتىن، ورتاق دامىتىن
ادامز اتىلىڭ تاعدرلەس ورتاق قۇلعايسىن بىرگە
قۇرۇچى جولىنىدا تىبای كۈرەس جاساۋۇدى قالايدى.

شینجیاڭ كەدەيلىكتەن ارىلىتۇدان قامال ئۇ جانە اوپىل - قىستاقتى گۈلدەندىرۇ "حالقارالق اۋسى - كۆيىس ئماجلىسى ئۇرمىجىدە وتكىزىلدى. بىول رەتكى اۋسى - كۆيىس ئماجلىسىن شينجياڭ ۋېعۇر اوْتونومىيالى رايونى مەن جۇڭگۈنىڭ جەنەۋادا تۇ - راققى تۇراتىن ۋاکىلدەر ئۇرمەسى بىرگە وتكىزى دى. اوْتونومىيالى رايوندىق پارتىكۆمنىڭ تۇراققىتى مۇشىسى، اوْتونومىيالى رايوننىڭ ورنىباسار ئۇرما - سى ھەركىن تۇنياز اۋسى - كۆيىس ھاجىلىسىنە قاتىنەستى. جۇڭگۈنىڭ بىرلەسکەن مەمەلە كەتتەر ئۇيمە - نىڭ جەنەۋاداعى ئىس باسقا ھاسىندا تۇراققىتى تۇرا - تىن جانە شۆھەتسارىداداعى باسقا دا حالقارالق ۋېمى - داردىڭ ۋاکىلى، باس ھلشى چىن شۇي، سونداي - اق 60 نەشە مەمەلە كەتتىڭ جەنەۋادا تۇراتىن ھلشىلە - رى مەن دىپلوماتتارى، بىرلەسکەن مەمەلە كەتتەر ئۇيمىنىڭ ادامدىق ۋۇققى سىتىرى جوغرافى دارەجە - لى ارناۋالى قىزەتتەرلەر كەتتەن ئەنسىپتىلا - رى، ۋۆكمەتتىك ھەممەس ئۇيمداردىڭ ۋاکىلدەرى، اقپارات قۇرالدارنىڭ قىلىشىلەرى ت. ب 100 گە جۇنۇق ادام بەينە ھەكان ھاجىلىسىنە قاتىنەستى.

(باسی 1 - بهته) جول اوژنن باستالپ، قاراهايلينى، ٦دور-
”جوعاري جيلدامدققى قاس جولدى بويلاپ
شينجيائغا نازار سالوقىلڭ“ 4 - كەزەگىننە «وحو،
عېز كەلدىك» قىسقا بەينەجازبا ايدارى اشلىپ،
شاعىن يىتتەرنەتتىك تەھار «انار پىستىنىڭ» باس اكى-
تەرى داۋداۋ، شينجيائڭ شىياڭشىلگە بازاردىلڭ اكتە-

ری، شینجیاڭ هرەكىشە ساييھات دارىنى "لاۋگۇي" بى يادىلەك، شاۋەشكە اككوردەون مۇراجايسىنىڭ ورىنداؤشىسى داۋرەن دۇسەنھان قاتارلى يىتەر- نەتەنەگى دارىندارىدى ۋۇنسىس ھىپ، شينجياڭنىڭ دامۇنىنىڭ، وزگەرسىنىڭ كۆاگەرلەرى، ات سالىسو- شىلارى، يېڭىلىگىنە كەنەلۋىشلەرى رەتىنە، انار بۇلت/شينجياڭ گازەتنىڭ تىلىشلەرمەن بىرگە جەلى بويىندىاعى كورىكتى كورىنىستى "حابارلايدى" ، مەكىنىنىڭ ئامدى تاعامدارىن تانسىتىرادى، گۇ- مائىتارلىق كورىنىستەن "لازرات الادى".

قىيمىلدا انار بۇلت/شينجياڭ گازەقى تاعى شا- عانتووعى اۋدانىندا "شينجياڭدى اوھىدەن سۈرەتكە ئىتۇسراو" سۈرەتكەرلىك جارىسى كورىنىستى سۈرەتكە ئىتۇسراو قىيمىلىن وتكىزەدى. سول كىزىدە شينجياڭدىاعى تاڭداۋلىلى وشقش اپىارات شە- بەرلەرى بارلىق تاۋىندا باس قوسىپ، تاۋ گۈلىنىڭ ئاسەم كورىنىسىن شۇ عمرلى تۇرەدەن اوھىدەن سۈرەتكە

ر مستاندرو قزمەتن ناقتاپ يگەرپ، جۇ-مىستانۋىدى،

شاروا سلسق فورودی کوب ارنامه من جهدهو کفرهک.
قالا - قالاشق تاندبرو ساپاسن و ز دیکسز جوعاری لاتپ،
ادامدی وزهک هتکهن جائاشا قالا - قالاشق تاندبرو دی
ملگه ریله تپ، سولتو سنتک شینجیاڭ قالا بىلدەۋىن
جهدهل قۇرۇپ، كۈيۈن - مايتاۋ - شىحۋ ئىگىرىن
عېرى تۇلعا لاندبرى دامىتۇدى جەدەلدەتپ، قالالار دام-
ۋىنىڭ سايىكەسىمىدىلىك، نېقىللەستق، جالپى تۇلعالق
سېياتىن شىن ھانىندە كۇشەيتۇ كەرەك. جاسىل، توھمن
كۆمەرتەكتى دامەۋا تاباندى بولىپ، تۇنقى سۇ، جاسىل
تاۋ - باغانلىق ۋىستانىم مقتاپ ورناتىپ، ھكۆ-
نوھىكانيڭ دامۇ تاسلىنە جەدەل بۇريلىس جاساپ، ادام
من تابىعات جارا سىمىدى دامىغان و سىزما نانغان قۇ-
ريلىس جائا جا عادىيەنىڭ قالپاتا شۇن جەبەپ، ھكۇنومي-
كاني جوعارى ساپا لى دامىتۇدا اناعۇر لىم زور قادام
تاستاۋىدى بلگەريلەتتۇ كەرەك. تاماشا دامۇ ورتاسىن
قالپاتا سترىپ، قو عامدەق كەلەلى جا عادىيەدىڭ
ئۇرتىس ورنىقىلىعن ساقتابپ، نىدەتتەن ساقتابانۇ -
تنزىگىنەتۇدى ۋۇ دایلاندبرو دى تىتىھى دە بوساڭىستە-
پاچى جاقسى يىگەرەپ، ۋۇندىرسىس حاۋپىسز دىگىنىڭ
تومەنگى شەگىن مقتاپ ساقتابپ، بارتىيا تارىيھىن
ؤېرىنەن تارىيەسىن ونان ارى تەرەڭەتتىپ، ”ئورت
تارىخ“ وۇ گىت تارىيەسىن كەڭىنەن ورىستەتپ، ور-
نىقىلىق، نىدەتتەن ساقتابانۇ، رەفور ما سياقتى جاققار-
دىڭ تىيمىدىلىكىتەرنىن تولق جارققا شعاريپ، ھكۆ-
نوھىكانيڭ، قو عامنىڭ جوعارى ساپا لى دامۇندا تاماشا
ورتا ازىز لەڭ كەرەك.

اۆتونومىالى رايوننىڭ باشىسلارىندا لىيۇ سوشى،
چىچۇ شۇخوا قاتارلىلار بىرگە تەكسەرۋ - زەرتتەۋ
جۇرگىزدى.

مددک کورسی جانه جو مسلدبرو ۶ماجلسی اشلدى
ئۇنى شىنايى كەپىلدىك هتۋ كەرەك

گە، ناقىتى عىستى جاقسى سىتەۋگە شىنايى كەپىلدىك
هتىپ، پارتىا تارىيەن وۇيرەن تو تارىيەسىنىڭ تەرەنگىدە
ۋۇن، ناقتلانۇن بىلگەرلەتۋ كەرەك.

بىيل 3 - ايدىڭ سوگىندا اوتونومىالى رايوننىڭ
پارتىا تارىيەن وۇيرەن تو تارىيەسىنىڭ اراپ جەتكەشلىك
ھتۆ قىزىمەتنىڭ 1 - مەرزىمەدىك کورسى اياقتالغاننان
كەين، ۱۰ماقلەسى اراپ جەتكەشلىك ھتۆ گۈچۈپالارى
تۈرىندەرگە بارىپ جايىاسپ، نەڭزىگى ساتىعا شىكىرىد-
لەي ھنۋەگە، بۇقارانىڭ اراسنا بارۋۇغا تاباندى بولىپ،
نازارىالق وۇيرەن تو زەكتى گۈچۈپاسىنىڭ وۇيرەنۋىنە
سەرتتايى قاتانساۋ، اڭكىمە ۶ماجلىسىن اشۋ، سول
جەردىڭ وزىنەدە جەتكەشلىك ھتۆ، ناقىتى ورنىدا
تەكسەرۋ - زەرتتەۋ سىاقتى تاسىدەر ارقلى جەتكەش-
لىك ھەتنىن ورنىدا جەتكەشلىك سىتەپ، جىينى 487
رەت اڭكىمە ۶ماجلىسى اشپ پىكىر اوستىرسىپ، 1016
بوينشا رەتتەۋ - تۇزەتەن ئارناؤلى تاقرىپتىق دەمەكراقد-
يالق تۇرمىس جىينىن اشپ، وۇنەمىي "ارالاۋدىي" ، ۶تۇ-
يىندى تۇرددە "باقلادىي" ، شىشوشى كەزەنگىدە "جە-

سوندای - اق سایکهستی تزیمدیکته در دلک جاسالو جاء-
دایی سیاقتلارمهن تعزیر برله ستریپ زالک اتقاروؤدى
تەكسەرۋىدى ورسىتەتى كەرەك؛ باقلاؤ قىزىمەت مە-
خانىزىمنىدە جاڭالق اشىپ، باقلاؤ دىلک قاتاڭدىعى
مەن ناقىتى ونىمىدىلىگەن جوغار بالاتۇ كەرەك؛ ساید-
كەھسۈدى، سەلبەھسۈدى كۇشىيتسىپ، زالک اتقاروؤدى
تەكسەرۋىدىلک تىڭىعلېلىقتنى ورسىتەتلىۋىنە، تارتىپەن
بلگەر بىلەۋىنە، ناقىتى ونىمىدىلىكە قول جەتكۈزۈنە
شىنايى كەپىلدىك ھۆت كەرەك؛ تاماشا ستىل ورناتىپ،
فورماشىلدىققا جانە تورھەشلىدىككە باتىل قارسى تۇرۇ

که ره ک. ماجلسیسته اوتونومیالی رایوننلگ ورنبا سار عتورا-
عاسی جاروللا یسامدین، شینجیاڭ ئوندرس - قۇرد-
لس بىيڭىۋانى پارتکومىنىڭ تۈرافقى مۇشەسى، ورنبا-
سار سىلىقىۋانى جاڭ يۈڭ جەك - جەك اوتونومیالی
رایوندق حالقۇ كىمەتى جانە شینجیاڭ ئوندرس -
قۇرىلس بىيڭىۋانى اتنان «جۇڭخوا حالق رەسۋېلىكا-
سىنىڭ جاراقسىز قاتىنى زاتتاردىڭ قورشاغان ورتانى
لاسقاۋىنىڭ الدىن اللە جانە ونى جونگە سالۇ زاڭىنىڭ»

اتقاريلو جاعديسان هالمهت بهردى.
وْعَسْوَ عَا قاراعاندا، ٦ - ايدىڭ ٧ - كۇنىنهن ١١ -
كۇنىنه دەپين تيانشان قورشاغان ورتانى قورعاۋ ساپا-
رى زاڭ اتقاروڏى تەكسەرۇ گرۇپپاسى زاڭ اتقاروڏى
تەكسەرەتن ٢ گرۇپپا ئېولىنىپ، باينغولين موڭھۇل
اوْتونومىالى وېلىسى، اقسو ئيماعى، ارال قالاسى، لەد
قازاراق اوْتونومىالى وېلىسى، قارامايلى قالاسى، شەھىزى
قالاسى سياقتى جەرلەرگە بارىپ زاڭ اتقاروڏى تەك-
سەرۋەدى ورسىتەندى ھەكتەن.
دۇڭ شىئىڭوڭ، بايدى، سو يۈه، مۇقييات جارمۇقاھەت،
قۇمماش سەجان، ئەمەلاس، مۇزە ماھىلىسى، قاتاناست.

بایسی 1 - بەتتەھ
چن چۈانگۇ كۈيتنۇن قالاسىندادى ئېرى تۈقىماشى-
لەق فابريكا سنا بارىپ، كاسپىورىن جاۋاپتىلارىمەن
جاڭە ئار ئۇلت جۇمىشى - قىزەتىكەرلەرىمەن قىلاستى
ائىگىمەھەلىسىپ، ئوندىرسىن، تىجارت، جۇمىستاندرۇغا
جەتە كىشىلەك تۇق، كىرسىتى ارتىتىرۇدى جەبىۋ سىاقىتى
اخۇلداردى ۇعىستى. ول بىلاي دەدى: شىنجىڭىنىڭ
بااسم بايلىعىنان ويداعىدai پايدالانىپ، بۇكىل كاسپى
سالاسى تىزىدەكىنىڭ دەنگەيىن ئۆزدىكىسز جوغرابىلاتىپ،
جاڭا ارتۇ ئۇيىننىن كوش سالا زورايتۇ كەرەك. دەنگەك
شۇعۇر لانعان كاسپ سالاسىن زور كۇشپىن دامىتىپ، انا-
عۇرلۇم كوب بۇقارانى ورنىتى جۇمىستانۇغا، كىرسىتەرنىن
ۋۆزدىكىسز ارتىتىرۇغا جەتەتكەتۈپ كەرەك.
كۈيتنۇن قالاسى زەردەلى قالا قولباسلىق ورتا-
لەغى بۇكىل قالاداعى 60 نەشە مەكەمە - ورىندى (تاراۋ)
الۋۇمەتتىك قىزەتىت وتدۇ بىرلەسپ قىيمىلداۋ جۇيەسىنە
دنگىزىپ، "الۋۇمەتتىك قىزەتىت وتدۇ ئېرى جەلدە
ئېرى تۇناس ئېتىرۇدى"، "قالا اينالىمەن ئېرى جەلدە
ئېرى تۇناس باسقارۇدى" جۈزەكە اسرىغان. چن چۈانگۇ
قالانى زەردەلىلىنىدىرىپ باسقارۇ، جۇمىس جۇرگىزۇ
جاڭادايىن دەن قويىا ۇعىسىپ، حالتقى وزەك دەتىدى
كورنەكتەندىرىپ، الۋۇمەتتىك قىزەتىت وتدۇ جۇيەسىن
كەمەلدەندىرىپ، قالانى جونگە سالۇ قابىلەتنىن جوغرار-
لاتىپ، ئار ئۇلت بۇقاراسىن قالانىڭ دامۇ جەتىستىكىنەن
برىگە يېگىلەكتەندىرۇدى باسا دارپېتىدى.

چن چۈانگۇ تەكسەرۇ - زەرتىنە بارىسىندا بىلاي
دەپ باسا دارپېتىدى: "ئورت تائىمىدى" كوشەيتىپ،
"ئورت سەنمدى" بەكەمەدپ، "كىنى قورعاۋۇدى"
ورىندىپ، دامۇ مەن حاۋىپىسز دىكتى اناعۇرلۇم جاقسى
ئېرى تۇناس جوسپارلاپ، نىدەتتەن ساقاتانۇ - تىزگەن-

سن ویداعدای جوْگَزِّوْدیلَک هاڭزىدى قۇرماهداس بىلگى. وسى رەتكى زاڭ اقمارؤُدى تەكسىرلەر ئەنلىك دەرىپ، سەپارىي تىانشان قورشاغان ورتانى قورعاۋ ساپارىي زاڭ اقمارؤُدى تەكسىرلەر ئەنلىك باستى مىندهتى: شى جىنىيەتكىنلەك كولوگىالق ورکەنەيت يىدەياسىتەت، شى جىنىيەتكىنلەك كولوگىالق ورکەنەيت يىدەياسىن جانە لىق كۆھىتەتنىڭ شەشمەدرەن، ورنالاسترۇلارىن ۋۇ دىكىسىز شىكەرلەي ۋېرەنۋەدىلەك، دايەكتىلەندىرلەر دەرىپ، دايەكتىلەندىرلىپ، پارتىيا 19 - كەزەكتىنەر تالقى كۆمەتىتى: بەسىنىشى جالبى ئاماجىلىسىنىڭ جانە ئىچىمە ئەنلىك شىنجىيالق قىزىمىتى جونىنندەگى 3 - رەتكى ورتالقىنىڭ شىنجىيالق قىزىمىتى جونىنندەگى ئەنگىمە ئاماجىلىسىنىڭ رۇھىن دايەكتىلەندىرلىپ، تياناق- تاندەرىپ، جاماڭ داۋىرەدەگى پارتىيانىڭ شىنجىيائىدى جونىنگە سالۇچ جالبى جوباسىن تولقى، دالىمە - ئال دا- يەكتىلەندىرلىپ، قوغام ورنقىلىلىعى مەن بايانىدى تىنىش- تىق باس نىسانا سىن مقتاپ يىگەرىپ، زاڭ قارلۇمىمەن لاستانۇنىدى جونىنگە سالۇچ، زاڭمەن جونىنگە سالۇچ كۈشە- مەن كولوگىالق ورتانى قورعاۋا تابانىدى بولپ، «جوْكَحْوا حالق رەسپوبلىكاسىنىڭ جاراقسز قاتىتى زاڭ- تاردىلەك قورشاغان ورتانى لاستانۇنىڭ الدىن ئەل جانە

فورياعاً كهرهك.
 «ماجليس منالاردی تالاپ هتني: زاڭ اتفارۋەد
 تەكسەرۋەدېلگىچ ”زاڭدىق شارلاو“ سىندى تەڭمۇرىنىد
 باقلالۇ رولىن تولىق ساۋىلەندىرىپ، كورنەكتى ماں
 لەلدەرى دىشكەرلەي قاراسترىپ، قاتىستى جاقاتاردى
 قاتاڭ تۈرددە زاڭ بويىنشا مىندهت اتفارۋەن، باقلالۇ
 باسقارۋەن، جونگە سالۇنىن زاڭ بويىنشا بلگەرلەتسى
 كاسپىورىنداردىڭ زاڭدا بەلگىلەنگەن جاۋاپكەر شىلىگى
 تياناقدانىدىرىۋەن بلگەرلەتتى كەرەك: زاڭ تۇراقتاندى
 عان كەلەلى پىرىنسىپتەر، سونداي - اق قاتىستى بەلگى
 مەلەر، جاخادان قوشلۇغان ماڭىزدى تۇزمىدە
 شارالار، زاڭدا بەلگىلەنگەن مىندهت جاۋاپكەر شىلىكتى
 حانە: ئاخىدە - حاۋاپكە، شاكتاش، قازاققاۋىھا - قامالا اللە شادقا
 ...اقتاتۇدان جانە حەمەنگە سالۇۋەندا: قامالا اللە شادقا
 ونى جونگە سالۇ زاڭىن» جان - جاقتى ئونىمىدى اتقا-
 رىپ، لاستائۇدان ساقتاتۇدان جانە ونى جونگە
 سالۇۋەندان قامالا اللە شايقادىن زاڭ بويىنشا بلگەرلەتتىپ،
 قورشاعان ورتا ساپاپسىن قۇزدىكىسىز جاقسارلىق، جوعا-
 رى ساپاپلى دامۇغا دەم بەرۋە.